

Intervju: Damir Krstičević, ministar obrane

DOGOVOR S IZRAELOM

Naši će časnici na obuku u Izrael, a njihovi će piloti u Zadru učiti letjeti kanaderima

STR. 6

Intervju

DAMIR KRSTIČEVIĆ

Naši časnici na obuku će u Izrael, a u Zadruće njihovi piloti učiti letjeti kanaderima

Davor Ivanković
ZAGREB

Za osposobljenog vojnika koji ulazi u profesionalni sastav potrebno je 6 mjeseci, sustav temeljne obuke samo je za prvi susret s vojnim vještinama

Vladi Andreja Plenkovića svi su se problemi otvorili istodobno – od Agrokora, Petrokemije, mostova, demografije, a u isto vrijeme RH mora početi više izdvajati za vojsku i za 5 ili 6 godina dosegnuti 2% BDP-a za obranu. Može li u ovoj situaciji Damir Krstičević, potpredsjednik Vlade i ministar obrane, braniti veći vojni proračun?

Šesnaest godina bio sam izvan sustava. Činjenica je da je obrambeni proračun posljednjih godina bio u slobodnom padu. U tim godinama odnos prema našem proračunu nije bio na razinama neophodnim za dovoljno osiguravanje razvoja i modernizacije Oružanih snaga. Vojska nema sindikate, nije imala mogućnosti kao drugi resori boriti se za svoje mjesto. Vlada premijera Plenkovića zaustavila je trend pada proračuna, veći je oko 9%. Naravno, to još uvijek nije dovoljno, ali nastojat ćemo u godinama koje su pred nama povećati proračun na 2% bruto domaćeg proizvoda. Na to smo se obvezali.

Pokrećete preseljenje dijela djelatnih postrojbi u četiri grada, obnovu mornaričkog desantnog pješaštva, povratak obveznog vojnog roka, uvođenje novog naoružanja, veći standard vojnika, podizanje pričuve. Neće li vas optužiti za militarizaciju?

Nije riječ o ambicijama kojima su

cilj tek površni i kratkotrajni efekti. Riječ je o odgovornom i stručnom sagledavanju svih elemenata u kojima ovisi stabilnost i sigurnost RH. Ne zatvaramo oči pred recen-trnim događajima. Upravo oni su, nažalost, potvrda teze o promijenjenoj sigurnosnoj paradigmi. Odgovoran odnos država koje su, nažalost, doživjele napade na svoju sigurnost i uporaba svih elemenata sustava u odgovoru na te napade ne predstavlja militarizaciju, već brigu za zaštitu zajedničkih vrijednosti u našim društvima.

Treba li Hrvatska podizati svoju borbenu sposobnost poput najviše izloženih članica NATO-a koje graniče s Rusijom, od baltičkih država, Poljske do Rumunjske i Bugarske?

Naglasak bih stavio na izgradnju sposobnosti koje su nam potrebne kako bismo mogli biti brži, jači i djelotvorniji u prevenciji svih ugroza s kojima bismo se mogli suočiti. RH nijednu zemlju ne doživljava kao neprijateljsku. Sve aktivnosti koje provodimo usmjerene su na obranu, na prevenciju i predviđanje rizika, a vodimo računa i o solidarnosti među članicama.

Očekujete li da će i Sabor odobriti upućivanje hrvatskih vojnika u Litvu i zašto? Kada će naša postrojba krenuti u Litvu i kakva će ona biti?

Podupiremo sve odluke i napore Saveza usmjerene na jačanje kolektivne sigurnosti i obrane. Ministarstvo obrane pokrenut će proceduru donošenja potrebnih odluka u Saboru o sudjelovanju u aktivnosti NATO-a ojačane prednje prisutnosti u Litvi. Iako će konačan sastav, vrijeme raspoređivanja i brojčana veličina ovisiti o dogovoru s Njemačkom. Prema trenutačnom planu očekuje se da će u okviru borbene skupine raspoređene u Litvi sudjelovati do 200 pripadnika OS RH, početkom 2018. Naravno, od-

luku o tome mora donijeti Sabor. Naši bi vojnici sudjelovali u mirnodopskim aktivnostima u okviru ojačane prednje prisutnosti koje su definirane kao misija za postizanje i održavanje spremnosti te potporu jačanju sigurnosti Saveza i njezinih članica. Sve te mjere isključivo su obrambenog karaktera i ne krše međunarodne sporazume.

Namjera je RH postupno zamijeniti naoružanje istočnog podrijetla onim sa zapada i domaće proizvodnje. Kada ćete to uspjati postići jer zapadno oružje skuplje je od ruskog?

Trend zamjene naoružanja istočnog podrijetla zapadnim naoružanjem nije na početku. Mogu reći da je u sastavu HV-a popriličan broj takvih modernih sustava. Prije nekoliko dana predstavili smo Panzer haubice, u naš sastav ušli su helikopteri Kiowe i cijeli niz drugih sustava koji nisu toliko eksponirani, ali zasigurno podižu naše sposobnosti. Naravno, većina naših građana fokusirana je na MiG-ove i kroz njih stječe dojam o našem naoružanju. Ne treba zaboraviti ni sjajne proizvode hrvatske vojne industrije, puške, pištolje, kacige, odore. Naravno, proces

Hrvatska vidi Izrael kao jednog od partnera s kojim želi uspostaviti dugoročnu suradnju

Izrada prototipa novog ophodnog broda je u tijeku, uskoro očekujemo testiranja

zamjene ide dalje, neće biti lako. Ipak, imamo jasan cilj i različite modalitete nabave nove opreme. Tu su i naši partneri i saveznici. Njihova pomoć, osobito ona našeg strateškog partnera SAD-a, ubrzava naše planove.

Zagovornik ste zadržavanja borbene eskadrole. Očekujete li da ćete dobiti zeleno svjetlo od premijera i predsjednice i početi ugovarati te nabave? Koji su ponuditelji u igri? Kakav nam zrakoplov treba?

HV nije isti s borbenim zrakoplovstvom ili bez njega. Osobito mi je drago da oko ove sposobnosti zrakoplovstva u državnom vrhu vlada suglasje. U ovom trenutku bilo bi prerano govoriti o konkretnim ponuditeljima. Ono kako smo mi pristupili ovom projektu moglo bi se opisati kao

Njemačke haubice

Prve dvije od 16 samohodnih haubica PzH2000 stigle su prije nekoliko dana u Zagreb, s posebnim streljivom haubica bilježi rekordnu preciznost i na udaljenosti od 40 km cilj može promašiti za jedan metar!

Postupno mijenjamo naoružanje istočnog podrijetla zapadnim naoružanjem. Prije nekoliko dana predstavili smo nove Panzer haubice, u naš sastav ušli su helikopteri Kiowe...

sustavan rad koji će dati odgovore na pitanje o prihvatljivosti modela opremanja HRZ-a borbenim zrakoplovima. Moramo zadržati sposobnosti koje se teško stječu i grade jer, kad se jednom izgube, potrebna su desetljeća da bi se opet stekle. U ostvarivanju ovoga projekta, koji je važan ne samo zbog naše današnje sigurnosti, nego se proteže i na iduću generaciju, treba biti realan, bez megalomanskih zahtjeva. Nabava borbenih zrakoplova nije samo zadaća MORH-a. Ne treba zanemariti činjenicu da u ovome poslu koristi može imati i gospodarstvo, ali i društvo u cjelini.

Hrvatska vojna delegacija po povratku iz Izraela bila je izuzetno zadovoljna. Na kojim ćemo poljima surađivati i zašto je to korisno Hrvatskoj, a zašto Izraelu? Nudi li Izrael rješenje naših problema vezanih za borbenu eskadrilu i je li voljan prodati nam svoje avione F-16?

Hrvatska vidi Izrael kao jednog od partnera s kojim želi uspostaviti dugoročnu suradnju. Posjet hrvatske delegacije Izraelu u ožujku protekao je izuzetno dobro. Potpisali smo Memorandum o suradnji u području obrane koji daje širok spektar moguće suradnje u područjima od zajedničkog interesa, od vojno-tehničkog područja, razmjene iskustava, različitih oblika školovanja i obuke te kibernetičkih sposobnosti, a otvaraju nam se mogućnosti suradnje i u području opremanja i modernizacije. Jedna od tema razgovora bila je i budućnost hr-

vatskog borbenog zrakoplovstva, u fazi smo ispitivanja svih opcija koje su dostupne na tržištu kako bismo mogli pripremiti modele prije donošenja te važne odluke. S Izraelcima smo razgovarali o ideji spajanja elemenata naše vojne filozofije, a najvrednija je ona iz Domovinskog rata koja se usaduje našim mladim časnicima i vojnicima, s filozofijom i borbenim treningom u izraelskoj vojsci. Dakle, naši bi mladi časnici odlazili na borbeni trening i tečajeve u Izrael, a plan je da njihovi piloti dolaze u Zadar na obuku u letenju kanaderima kako bi preuzeli od nas sposobnost i strategiju gašenja požara, u čemu smo mi jedni od najboljih na svijetu.

Jeste li se predomislili vezano za vraćanje vojnog roka? Što kažu vaše vojne analize? Treba li nam dulji rok od planiranih tri-četiri tjedna obuke?

Kao bivši vojnik i zapovjednik nemam iluzija da je moguće od mladog čovjeka u roku od četiri tjedna stvoriti osposobljenog vojnika. Sustav temeljnog vojnog osposobljavanja, kako ga mi vidimo, služi samo za prvi susret naših završenih srednjoškolaca s vojnim vještinama. I dalje, za one koji žele biti profesionalni vojnici, ostaje sustav dragovoljnog služenja vojnog roka kao nastavak temeljnog vojnog osposobljavanja, a nakon toga i sustav specijalističke obuke koji traje dvanaest tjedana. Ako sve to zbrojimo, dolazimo do rezultata da je za osposobljenog vojnika koji ulazi u profesionalni sastav potrebno

oko šest mjeseci. Nakon toga bitna je praksa u postrojbama.

Je li prototip novog ophodnog broda koji se gradi u Brodosplitu dovršen?

Izrada prototipa je u tijeku. U nekoliko idućih mjeseci očekujemo početak testiranja. Naš je cilj da brod prođe verifikaciju i ispuni zadane kriterije kako bismo u konačnici dobili kvalitetan proizvod, a proizvođač imao jedan od novih izvoznih aduta.

Je li zbog situacije u Agrokoru ugrožena nacionalna sigurnost Hrvatske?

Gospodarski razvoj i sigurnost izravno su povezani i nema jednoga bez drugoga. Strategija nacionalne sigurnosti prepoznaje razvoj snažnog i održivog gospodarstva kao jedan od strateških ciljeva politike nacionalne sigurnosti. Agrokor zasigurno spada u područje nacionalne sigurnosti jer izravno utječe na dobrobit i prosperitet građana. Zaposlenost, proizvodnja, stabilan financijski sustav, ruralni razvoj, sve je to danas više ili manje vezano i uz Agrokor. Primjerice, brojnost malih dobavljača, prije svega OPG-ova, i njihov opstanak izravno utječu na razvoj sela i proizvodnju hrane. Možemo pretpostaviti što bi se sve moglo dogoditi kad mali dobavljači ne bi bili isplaćeni i ne bi mogli nastaviti s isporukama svojih proizvoda – od slabljenja gospodarske aktivnosti, do pada zaposlenosti i nastavka negativnih demografskih trendova kroz neuravnotežen teritorijalni razvoj. ●